

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16032

Tarih : 23.01.2026

39610

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **22.01.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

6 Ocak 2026 tarihinde Halep'te bulunan Kürt mahalleleri Şêxmeqsûd ve Eşrefiyê ile Süryanilerin yoğun olarak yaşadığı Beni Zeyd semtlerine yönelik tank, top, obüs ve silahlı insansız hava araçlarıyla saldırılar başlamış; bu saldırılar askeri hedeflere değil, doğrudan sivil yerleşim alanlarına, yaşam alanlarına ve çok kimlikli toplumsal dokuya yönelmiştir. Bu tarihten sonra gelişen askeri hareketlilik Halep ile sınırlı kalmamış; Kuzey ve Doğu Suriye Demokratik Özerk Yönetimi doğru genişleyen sistematik bir saldırı dalgasına dönüşmüştür. Enerji altyapısı, su kaynakları, sağlık merkezleri ve sivil yaşam alanları hedef alınmış; zorla yerinden etmeler yaygınlaşmıştır.

Bu saldırılar karşısında Türkiye'nin birçok ilinde olduğu gibi Şırnak'ta da halk, barışçıl ve demokratik protesto ve basın açıklamaları yoluyla tepkisini ortaya koymuştur. Ancak söz konusu eylemlere kolluk tarafından yapılan müdahaleler, demokratik gösteri hakkının içeriğine ve amacına göre ayrımcı biçimde sınırlandırıldığına, hatta fiilen ortadan kaldırıldığına işaret eden ağır ihlaller doğurmuştur.

Nitekim 14 Ocak 2026 tarihinde Şırnak merkez ve ilçelerinde gerçekleştirilen operasyonlarda, aralarında çocukların da bulunduğu çok sayıda kişi ev baskınlarıyla gözaltına alınmış; kötü muamele ve işkence iddiaları kamuoyuna yansımıştır. 21 Ocak 2026 tarihinde ise Şırnak'ın Cizre ilçesi Dört Yol Kavşağı'nda bulunan bir kafenin sivil polislerce basıldığı, içeride bulunan 6 genç ile kafe sahibi İdris Kılıcı'nın darp edilerek gözaltına alındığı, gözaltı gerekçelerinin uzun süre açıklanmadığı ve kişilerin saatlerce nerede tutulduklarına dair bilgi alınmadığı

tarafımıza bildirilmiştir. Gözaltına alınanların yakalama anından karakola götürülünceye kadar darp edildikleri, "bilgi alma" adı altında saatlerce şiddete maruz bırakıldıkları ifade edilmiştir.

Bu gözaltılara ilişkin olarak tarafımıza bilgi veren avukatlar: müvekkilleri için gittikleri karakolda, yaklaşık 2-3 saat boyunca içeri alınmadan dışarıda bekletildiklerini, kendilerine sağlıklı ve tutarlı bilgi verilmediğini, dışarıda uzun süre bekleyişten sonra iki kişi hakkında 'bilgi veren oldukları' ve 'gözaltında bulunmadıkları' yönünde kendilerine bilgi verildiğini ifade etmişlerdir. Avukatlar, gece saat 00.00 sularında karakola alındıklarını; bu sırada gözaltındaki bir müvekkillerinin üstünün tamamen yırtılmış olduğunu, darp edildiğini, bir kişinin dizinin kanadığını, bir diğerinin kolunda yoğun morluklar bulunduğunu bizzat gözlemlediklerini aktarmışlardır. Yine avukatlara göre müvekkillerine, yüzüstü yatırılarak sırtlarına sandalye ile basıldığı, karakolda tek tek odalara alınarak darp edildikleri beyan edilmiştir. Ayrıca üç kişinin, 21 Ocak saat 21.00'den itibaren fiilen gözaltında tutulmalarına rağmen, uzun süre ifadeleri dahi alınmadan alıkonulmaya devam edildikleri tarafımıza bildirilmiştir.

Ayrıca 14 Ocak'ta İdil'de iki çocuğun, 20 Ocak'ta ise yine İdil'de tamamı çocuk olan 11 kişi göz altına alınmıştır.

Şırnak Merkez'de gözaltılar ve işkenceye varan müdahaleler hakkında 20 Ocak'ta bakanlığınıza verdiğimiz soru önergesinden sonra da, yani 20 Ocak'tan bugüne, Şırnak Merkez'de aralarında çocukların da bulunduğu yaklaşık 20 kişinin daha gözaltına alınmıştır.

Silopi'de ise farklı tarihlerde çok sayıda kişinin benzer biçimde gözaltına alındığı; tüm bu işlemlerin Suriye'deki saldırılara karşı yapılan barışçıl protestolar bağlamında gerçekleştiği bilinmektedir.

Özellikle çocuklar bakımından ortaya çıkan tablo, ihlallerin tesadüfi değil, yönemsel bir nitelik taşıdığını göstermektedir. Tarafımıza aktarılan bilgilere göre: gözaltına alınan çocuklar hakkında fiilen 24 saate varan avukat kısıtlılığı uygulanmış, çocuklar uzun süre müdafileriyle görüştürülmeden kolluk gözetiminde tutulmuştur. Bu süre içinde bazı çocukların darp ve tehdit altında bırakılarak, 'teşhis' adı altında önlerine konulan tutanakları imzalamaya zorlandıkları bildirilmiştir. Henüz çocuk yaşta olan kişilerin avukatsız biçimde alıkonulması ve işkence altında teşhis işlemlerine zorlanması, yalnızca işkence yasağının değil, çocuk adalet sisteminin bütün temel ilkelerinin de açık ihlalidir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki ortaya çıkan tablo kolluğun, demokratik gösteri ve yürüyüş hakkını, içeriğine ve kimler için yapıldığına bakarak değerlendirdiğini: özellikle Kürtlere yönelik saldırılara karşı yapılan barışçıl eylemlerin sistematik biçimde yasak, şiddet ve gözaltı konusu haline getirildiğini göstermektedir. Bu durum, Anayasa'nın 34. maddesiyle güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının özüne dokunmakta: işkence ve kötü muamele yasağının mutlak niteliğiyle açıkça çelişmektedir.

Bu bağlamda;

1. Suriye'de Kürtlere yönelik saldırılara karşı yapılan barışçıl protesto ve açıklamalara kolluk tarafından sistematik biçimde müdahale edilmesi, Bakanlığınızın benimsediği özel bir güvenlik politikası mıdır?
2. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, Bakanlığınız tarafından eylemlerin içeriğine, yöneldiği siyasal/toplumsal konuya ve savunduğu kesimlere göre farklı biçimlerde mi değerlendirilmektedir?
3. 6 Ocak 2026 tarihinden bu yana Şırnak il merkezi ve ilçelerinde, Suriye'deki saldırılara karşı yapılan barışçıl protesto ve açıklamalara kaç kez kolluk müdahalesi yapılmıştır? Bu müdahalelerde toplam kaç kişi gözaltına alınmıştır? Bunların kaçısı çocuktur?
4. 21 Ocak 2026 tarihinde Cizre'de bir kafenin basılması sırasında kaç kolluk personeli görev yapmıştır? Bu personellerin işkenceye varan gözaltı sürecine ilişkin herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
5. 21 Ocak gecesi gözaltına alınan kişilerin fiili yakalama saatleri ile resmi gözaltı kayıtlarına geçirilen saatler nelerdir?
6. Şırnak ve ilçelerinde 6 Ocak tarihinden beri devam eden gösteriler nedeniyle gözaltı işlemi yapıp fiilen özgürlüklerinden yoksun bırakıldıkları halde neden saatlerce gözaltı kaydı yapılmamıştır?
7. Yakalama anından itibaren gözaltına alınan kişilerin tutuldukları tüm mekanlar (araçlar, bina içi odalar, birimler, nezarethaneler) hangileridir? Bu alanların tamamına ait kamera kayıtları muhafaza altına alınmış mıdır?
8. Fiili alıkoyma ve kayıt dışı bekletme uygulamaları hakkında sorumlu kolluk personeli hakkında herhangi bir idari işlem başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
9. 21 Ocak tarihinde gözaltına alınan kişiler derhal ve bağımsız biçimde hekim muayenesine götürülmüş müdür? Kaçısı hakkında darp-cebir raporu düzenlenmiştir?

10. Karakol içerisindeki kamera kayıtları (giriş-çıkışlar, koridorlar, odalar, nezarethaneler) olay saatlerini kapsayacak şekilde incelemeye alınmış mıdır? Bu kayıtların silinmediği veya tahrif edilmediği nasıl güvence altına alınmıştır?
11. "Yüzüstü yatırılıp sırtlarına sandalye ile basıldığı, tek tek odalara alınıp darp edildikleri" yönündeki beyanlar üzerine olay yeri tespiti yapılmış mıdır? O saatlerde görevli personelin isim listesi çıkarılmış mıdır?
12. Üstü tamamen yırtılmış, vücudunda kanama ve yoğun morluklar bulunan kişilere ilişkin kolluk tarafından tutanak tutulmuş mudur? Elbiseler ve sağlık bulguları delil olarak muhafaza altına alınmış mıdır?
13. Avukatların 2-3 saat boyunca karakola alınmamasının hukuki dayanağı nedir? Bu talimatı kim vermiştir ve sorumlular hakkında işlem yapılmış mıdır?
14. Savunma hakkının fiilen engellenmesi nedeniyle görevli kolluk amirleri hakkında Bakanlığınızca başlatılmış disiplin soruşturması var mıdır?
15. 20 Ocak'ta tamamı çocuk olan 11 kişinin gözaltına alınması sırasında çocuk şube birimleri görev yapmış mıdır? Çocuklara kelepçe takılmış mıdır, ailelerine derhal haber verilmiş midir?
16. Şırnak merkez ve ilçelerinde gözaltına alınan çocuklar hakkında avukat kısıtlılığı uygulanmış mıdır? Çocuklar müdafileriyle görüştürülmeden önce darp, tehdit veya baskı altında 'teşhis' tutanakları imzalamaya zorlanmışlar mıdır?
17. Bu çocuklar gözaltı süresince pedagog ve sosyal hizmet uzmanı eşliğinde mi tutulmuştur? Kaçı hakkında darp-cebir raporu düzenlenmiştir?
18. 14, 20 ve 21 Ocak tarihlerinde Şırnak, Cizre, İdil ve Silopi'de yapılan gözaltılarda toplam kaç kişi hakkında darp-cebir raporu düzenlenmiştir?
19. Son beş yıl içinde Şırnak ilinde kolluk personeli hakkında "işkence" ve "kötü muamele" iddiasıyla açılan idari soruşturma sayısı kaçtır? Kaçı disiplin cezası ile sonuçlanmıştır?
20. Şırnak'ta yaşanan bu olayların bütününe ilişkin olarak Bakanlığınızca mülkiye müfettişi veya polis başmüfettişi görevlendirilmiş midir? Görevlendirildiyse incelemenin kapsamı nedir?